

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt LVII. Apostoli rationes, cur Ecclesiasticis abhorrendum ab
intemperantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

crapula & ebrietate, & curis huius vita, & superueniat in vos
repentina dies illa. Quam Domini sententiam, cum citaf-
set S. Cyril. Alex. c. 7. in Leuit. Audistis, inquit, edictum regis æ-
terni, & lamentabilem finem ebrietatis vel crapula didicistis. Si
quis vobis peritus & sapiens medicus his ipsis verbis præciperet & Diuini iudi-
diceret: Attendite, ne quis [v. g.] de illius, vel illius herbe succo a- cū metu in-
uidius sumat: quod si fecerit, subitus ei veniet interitus: non du- terpretātia
bito quod vnusquisq; propria salutis intuitu, præmonentis medi- vitanda.
ci sententiam seruaret. Nunc verus animarum & corporum
medicus simulque Dominus iubet ebrietatis herbam, & crapu- Intēperan-
le vitandam, similiter & sollicitudinem secularium velut mor- tia deuitan-
tiferos succos cauendos, & nescio si quis nostrum non in his con- da.
sumitur, ne dixerim sauciatur. Ista B. Cyrill. Eandem Sal-
uatoris nostri sententiam Clericis statuto suo apud I-
uonēia Decret. p. 13. c. 71. & Burch. l. 14. Decret. c. 3. in-
culcat & cōmendat S. Eutych. Pap. & mart: Epī, inquit,
& Dei ministri non debent cōmessationib; & vinolentis incubere,
sed considerent sententiam Domi dicentis: Attendite ne grauentur
corda vestra crapula & ebrietate. Moderate oēm cibū & necessa-
rio sumptu sumant, vt iuxta Apostol. sobrii sint, & parati ad ser-
uitiam Domini. De hoc vitio dist. 44. tota.

CAPVT LVII.

Apostoli rationes, cur Ecclesiasticis abhorrendum
ab intemperantia.

Gastrimargiā atq; intēperantiam vt oderint & fu-
giant, multa argumēta suggerit proponitq; Apo-
stol. i. q. cibariorū poculorūq; vltus ex se neq; durabilis
neq; laudabilis sit. i. Cor. 6. v. 13. Esca ventri (destinata) &
venit escis, Deus autem & hunc & has destruet. In morte scil.
& resurrectione, tunc n. venter nō amplius escis pascet.
Rō. 14. v. 17. Regnū Dei non est esca & potus. i. Cor. 8. v. 8. Esca nos Gula breui-
non cōmendat Deo. Ex quibus recte cōcludit Heb. 13. v. 19. O- & illanda-
primū est gratia stabile cor, nō escis, qua nō profuerunt ambutā- bilis.
tibus in eis, i. e. conuiuia & epulationes sectantibus. Imo &
obfuerunt, animo iuxta ac corpori. Eccles. 37. v. 32. 33. 34.
Noli audius esse in omni epulatione, & non te effundas super e-
scam. In multis enim escis erit infirmitas, & auuiditas appro-

pinquabit usque ad choleram. Propter crapulam multi obierunt, qui autem abstinens est, adiciet vitam.

Gula pudendum vitium. § 2. Quod gula sit opus tenebrarum & erubescendum, quod nimis nisi os frontemque perficerit, & omnia pudoris repagula perfregerit, nisi timide, clā, & repugnāter admittat. Rom. 13. v. 12. 13. Abjiciamus opera tenebrarum. Non in comessationibus & ebrietatibus. Et carnis curam ne feceritis in desideriis. 1. Thessal. 5. v. 7. Qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt.

Non spiritui, sed carni dediti gulosi. § 3. Quod gulosorum intemperantiumque vita carnalis sit, ac Deo inuisa. Rom. 8. v. 5. & 8. Qui secundum carnem sunt, quae carnis sunt, sapiunt. Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Quin & talia crapulae & vinolentiae mancipia à beluis naturali frugalitate contentis superantur. S. Chrys. homil. 44. in Ioan. Nihil gula perniciosius, nihil ignominiosius est. Hæc obtusum & crassum ingenium, hæc carnalem animam reddit, hæc cecat intellectum nec sinit, ut quicquam perspiciat. Et hom. 58. in Matth. Sues ex hominibus faciunt, imo et suibus multo deteriores. Nolite pati peiores bestias homines fieri: nihil enim ultra quam opus est, illæ desiderant. Quanto melior est asinus ebrioso, quanto canis prestantior? S. Hier. ep. 53. ad Ocean. c. 4. Sacerdotes, inquit, qui ministrant in templo Dei, prohibentur vinum & sicerā bibere, Leu. 10. ne in crapula & ebrietate aggrauentur, corda eorum, & ut sensus officium exhibens, Deo vigeat semper, & tenuis sit. Et ep. 2. ad Nep. c. 14. Vinolentos sacerdotes & Apostolus damnat, & vetus lex prohibet. Qui altari deseruiunt, vinum & siceram non bibant. Quicquid inebriat, & statum mentis uertit, fuge similiter ut vinum.

Gula fomes luxuria. § 4. Quod sit libidinis seminariū & fomentū, Eph. 5. v. 8. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Et Prou. 20. v. 1. Luxuriosa res vinum & tumultuosa ebrietas, quicumque his delectatur non erit sapiens. habetur & dist. 35. cap. 4. S. Greg. l. 30. Mor. c. 27. Cum ad Ierusalem dicitur Ezech. 16. v. 44. Hæc fuit iniquitas Sodoma sororis tuæ, superbia, saturitas panis, & abundantia, aperte ostenditur quod idcirco salutem perdidit, quia

quia superbia vitio mensuram moderata refectionis excessit. S. Hier. epist. 22. ad Eustoch. de cast. virg. c. 4. Vinum & adolescentia duplex est incendium voluptatis. Quid oleum flammæ adijcimus? quid ardenti corpusculo fomenta ignium ministramus? Libido iuncta luxuria, prius enim venter extenditur, & sic cætera membra concitantur. Idem S. Hieron. ep. 83. ad Ocean. c. 4. Vinolentus, Vinolentia scurrarum est & commessatorum, venterq; mero estusamio. Ans cito despumat in libidines. In vino luxuria, in luxuria voluptas, in voluptate impudicitia, qui luxuriatur vivus mortuus est, ergo qui inebriatur & mortuus & sepultus est. Neq; solū libidinis incentium est gastrimargia, sed & aliorum origo malorum. De ventris ingluvie, ait S. Greg. l. 31. Mor. c. 31. Inepia latitia, scurrilitas, immunditia, multiloquium, bebetudo sensus circa intelligentiam propagantur.

§ 5. Quod gula sit sacrarium, diuinarumq; rerum a- Gula spiri-
spematrix. Hinc Apost. Heb. 12. v. 16. Ne quis fornicator, aut tualium re
prophanus, vt Esau, qui propter vnam escam vendidit primitiuarum cōtem
sua. Gen. 25. v. 33. In cuius ep. cōment. S. Ioa. Chrys. hom. 31. ptrix.
Ne quis prophanus. Hoc est, inquit, gastrimargus & intempe-
rans, & mundanus, spiritalia repellens. Qui propter vnam escā,
inquit vendidit primitiuam suam, qui honorem quem à Deo perce-
perat, per propriam negligentiam & cupiditatem vendidit, qui
pro parua libidine magnum honorem & gloriam perdidit sem-
piternam. Primogenitus in naturæ lege tribus gaudebat Prærogati-
priuilegiis. 1. principatu in fratres. 2. potissima heredi- ua primo-
tate. 3. sacerdotio. Gē. 49. v. 3. Rubē primogenitus meus, prior geniti.
in donis, maior imperio. S. Hier. hunc locum in tradit. siue
99. habetur, sic exponit: Debeas iuxta ordinem natiuita-
tis tue, & hereditatem, quæ primogenitis iure debebatur sacer-
dotium scilicet & regnum accipere, sed pœnam peccato luens primo-
geniti ordinem perdidisti. Deut. 21. v. 17. Dabit ei de his quæ ha-
buerit cuncta duplicia, iste est enim principium liberorum eius,
& huic debentur primogenita. S. Hier. ep. 126. ad Euag. He-
brai, inquit, tradunt quod vsq; ad sacerdotium Aaron, omnes
primogeniti ex stirpe Noe, cuius series & ordo describitur, fue-
runt.

vint sacerdotes, & Deo victimas immolarint, & hac esse primogenita, quæ Esau fratri suo vendiderit Iacob. Et in Traditionib. Hebraicis. Et sumpsit Rebecca vestimenta Esau filij sui maioris, quæ erant apud se desiderabilia domi Gen. 27. v. 15. Et in hoc loco tradunt Hebraei primogenitos functos officio sacerdotum, & habuisse vestimentum sacerdotale, quo induti Deo victimas offerebant, antequam Aaron in sacerdotium eligeretur. Idem docet S. Th. 22. q. 100. ar. 4. & in hunc S. Pauli locum. Et B. Clem. P. 8. Const. Apostolicar. c. 3. Itaque, quia cum primogenitura coniunctum erat sacerdotium merito Esau profanus appellatur ab Apostolo, ut qui rem sacram contempserit, violauerit, & vilissimis escis posthabuerit. Gen. 25. v. 33. & 34. Iuravit ei Esau, & vendidit primogenita. Et sic accepto pane & lentis edulio comedit & bibit, & abiit, parvipendens quod primogenita vendidisset. Vtergo quam longissimè à profanis Elauitis absint Clerici, nunquā epulationes diuinis anteponant officiis, nec ab his longioribus alios conuiuiis impediunt. S. Hier. l. 1. aduers. Iouin. ex Galeno, ait, gulosorum animas nimio sanguine & adipibus, quasi luto inuolutas, nihil tenue, nihil cœleste, sed semper de carnibus & ructu, & ventris ingluuie cogitare. quomodo igitur cogitationem de diuinis rebus suscipiant? quomodo non cœlestia aspernentur?

Gula forma
idololatricæ

§ 6. Apostoli ratio, cur deuitanda gulositas & heluatio, quod sit quoddam idololatricæ genus. Rom. 16. v. 18. Huiusmodi Christo Domino nostro non seruiunt sed suo vtri. Phil. 3. v. 19. Quorum finis interitus, quorum Deus venter est. In quam Apostoli epist. & pariter sententiā hom. 13. S. Chrys. Quid est illis Deus? Hoc est. comedamus & bibamus. Vides quantum malum sint deliciae? Alijs quidem pecunia, alijs vero Deus venter est. An non & isti idololatricæ sunt, illi quoque peiores? Quando enim omnem vitam quis in potationibus & comestationibus insumpserit, & in pauperes quidem modica quaedam, potiorè vero partem in ventrem impenderit & consumpserit, nonne & de illa istud merito dicitur? Et hom. 17. in 1. Corint. Quum inquit, Quorum Deus venter est, non de parte corporis locutus, sed de auiditate. Et 1. Cor. 10. v. 7. Neque idololatricæ efficiamini, sicut quidam ex ipsi

ex ipfis, quemadmodum scriptum est Exod. 32. v. 6. Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. Causam huius iniquitatis teste S. Chrylost. hic hom. 23. adducit in medium, gulam scil.

§ 7. Apostoli argumentum, cur gastrimargia sit fugienda, quia miserum hominem sempiternis mactandum suppliciis exponit. Rom. 8. v. 6. Prudentia carnis mors est. id est, solertia excogitandi, quæ carni placent, & ea consecrandi affectus generat corporis interitum, peccatum animæ mortem, ac per illud pœnam æternam. 1. Cor. 6. v. 10. Ebriosi regnum Dei non possidebunt. Ebriosi nō hic frequentiam vel consuetudinem significat, sed actū vnum quo sponte se homo priuat per nimium potum vsu rationis, vt sit quasi bestia, qua & intemperantia se homo exponit periculo rixæ, libidinis, suæ vel alterius necis, &c. Quæ interpretatio non modo inde constat, quod *ὅσοι* tam ebrios quam ebriosos significet, sed etiam quod huic ebrietati ab Apostol. adiuncta scelera vt fornicatio, adulterium, idololatria, furtum, rapina, maledictum, actum vnum denotent, & hoc à cœlesti felicitate excludāt. Gal. 5. v. 21. Opera carnis sunt ebrietates, comestiones, & his similia, qui talia agunt, regnū Dei non consequentur, 1. Tim. 5. v. 6. Vidua quæ in delicijs est, viuens mortua est. S. Chrys. l. 3. ad Quirin. legit. c. 74. Quæ autem delicata est, viuens mortua est. Viuens carni, mortua Deo, viuens corpore, mortua animo. Theodor. hic Immodica delicia rationem obruunt & efficiunt, vt in corpore tanquam in aliquo sepulchro iaceat. Videatur hic S. Chrys. vbi & inter cætera, Si, inquit, vbi ætas & sexus infirmior est, delicia ita prohibentur, quippe qua mortis auctores sunt, & mortis æternæ, quid dicuntur sunt viri, qui se delicijs soluunt. Neq. velim letam subridentemq. faciem cernas, sed intueri hominū delicioforum animas deiectas, æstas, tristes, sordas, macieq. confectas. Quāto enim corpus pinguedine crassitudineq. distenditur, tāto anima extenuatur magis atq. imbecillior fit, ac tāto magis obruitur atq. sepelitur. Fugiam⁹ huius vite delicias, vt veras æternæ vite delicias mereamur: deli-

rias inquam aternas, ignaras mali, bonisq; immortalib; plenai, Quibus vtinam, simul omnes perfruamur in Christo Iesu Domino nostro, cui est cum Patre & Spiritu S. gloria, imperium & honor in secula seculorum, Amen.

§. Eadem prorsus est & sapius repetita Saluatoris doctrina, ne in obliuionem veniat Mat. 24. v. 48. Quod si dixerit malus seruus ille in corde suo: Moram facit Dominus meus venire, & coepit percutere conseruos suos, manducet autem & bibat cum ebriosis: veniet Dominus serui illius in die, qua non sperat, & hora, qua ignorat & diuidet eum [exturbado e familia sua] partemq; eius ponet cum hypocritis, illic erit fletus & stridor dentium, Luc. 6. v. 25. Va vobis qui saturati estis, quia esuriatis, Lu. 16. Diues ille & purpuratus epulo sepultus est in inferno. De hac materia dist. 35. rota & similiter d. 44

CAPVT LVIII.

INDIGNISSIMUM ECCLESIASTICIS
urgere alios poculis.

§. **N**Eque solum ipsi Domini a crapula & ebrietate abstineant, sed etiam conuiuias vel alios crebrioribus inuitationibus, grandioribus poculis & vitris blanditiis aut minacibus verbis, offensae simulatione, vel vera indignatione, & id genus similibus modis ad eadem vitia non impellant, hoc enim non beneuolentiae, sed maleuolentiae indicium est, vt more suo optimè docet S. Aug. serm. 231. de temp. Qui alterum cogit, vt se plus, quam opus est bibendo, inebriet, minus malum eius erat, si carne eius vulneraret gladio, quam animam eius per ebrietatem necaret. O infelicitas generis humani, quam multi inueniuntur, & ebriosos & luxuriosos amplius quam oportet cogunt bibere, & ante ostium pauperibus petentibus vel vnu calicem dissimulant dare. Nec attendunt quod illud, quod luxuriosis videnter ingerere, Christus in pauperibus, deberet accipere, qui dixit Matt. 25. v. 40. Quod fecistis vni ex minimis meis, mihi fecistis. Quicumque me audire contempserit, & ad bibendum pronus fuerit, vel in conuiuiis suis

Magis lethi-
ferum vul-
nus ebrie-
tatis quam
gladii.
Quod inui-
tis, & sepe
sceleratis in-
funditur, hoc
egenis tri-
buendum.

alii